

Учесници самита Русија–АСЕАН усвојили су четири документа након одржаних седница, објављено је на званичном сајту Кремља.

Усвојени су: Казањска декларација 2026. године: "Русија – АСЕАН: Јединство у различитости – 35 година заједно"; Свеобухватни план деловања за реализацију стратешког партнерства између Руске Федерације и АСЕАН-а (2026–2030); Заједничка изјава РФ и АСЕАН-а о сарадњи у области културе и Заједничка изјава РФ и АСЕАН-а о сарадњи у области енергетике.

Казањска декларација 2026. године: "Русија – АСЕАН: Јединство у различитости – 35 година заједно"

Шефови држава и влада РФ и држава чланица АСЕАН-а потврдили су заједничку тежњу да изграде праведан и равноправан мултиполарни свет заснован на међународном праву и принципима Повеље УН у целости упркос све сложенијим глобалним изазовима који произилазе из геополитичких и геоекономских померања.

Казањском декларацијом потврђена је посвећеност "унапређењу пријатељских односа, заједничке визије и поштовања, као и заједничкој визији мирне и безбедне будућности ширег региона, који обухвата Азијско-пацифички регион, Индијски океан и Евроазију".

"Јачати дијалог о питањима безбедности како би се ефикасније супротстављали традиционалним и нетрадиционалним безбедносним изазовима", истиче се у документу.

Такође је истакнута потреба за развијањем поморске сарадње и промоције поморске безбедности и стабилности, слободне пловидбе и прелета, као и несметане поморске трговине у складу са међународним правом. Наглашена је и потреба за јачањем истраживачке активности у области биодиверзитета и одрживог коришћења морских ресурса, решавањем изазова као што су поморска пиратерија и оружана пљачка бродова, као и претње критичној подводној инфраструктури.

"Продубљивати сарадњу у кључним областима, укључујући енергетску и прехранбену безбедност, транспорт и логистику, пољопривреду, дигитализацију, науку и технологије, укључујући вештачку интелигенцију, туризам и иновативну производњу", нагласили су .

Казањском декларацијом призната је и успешна имплементација Свеобухватног плана деловања за реализацију стратешког партнерства између Руске Федерације и Асоцијације земаља Југоисточне Азије за период 2021–2025. и подржан је Свеобухватни план деловања за спровођење стратешког партнерства за период 2026–2030. са циљем даљег унапређења и проширења вишестране и обострано корисне сарадње.

Заједничка изјава РФ и АСЕАН-а о сарадњи у области енергетике

У саопштењу се истиче да енергетика већ дуго остаје приоритетна област сарадње Русије и АСЕАН-а. Учесници су изразили забринутост због растуће глобалне енергетске нестабилности изазване геополитичким тензијама, поремећајима у ланцима снабдевања и нестабилношћу тржишта, који директно утичу на регионалну стабилност, економску отпорност и развој.

У заједничкој изјави се истиче да су се стране договориле о седам тачака.

"Интензивирати сарадњу ради осигурања безбедности и диверсификације енергетских испорука, укључујући кроз проширење трговине, инвестиција и дугорочних комерцијалних партнерстава у областима нафте, гаса, течног природног гаса (ЛНГ) и електричне енергије, у складу са тржишним принципима и националним законодавством", наводи се на првом месту.

Осим тога, шефови делегација договорили су се да јачају спремност и отпорност на кризе кроз унапређење координације, размену информација и заједничка истраживања, као и да размотре могућности сарадње у области унапређења праксе формирања стратешких резерви и залиха.

"Ширити сарадњу у области енергетске транзиције, јачајући интеракцију у области обновљивих извора енергије, укључујући хидроенергију, биоенергију, водоник и нуклеарну енергију, природни гас и ЛНГ, фосилна горива уз примену технологија за смањење и уклањање емисија, енергетску ефикасност и технологије са ниским садржајем угљеника, кроз заједничке пројекте, иновације, изградње капацитета и технолошку сарадњу", наводи се даље у документу.

Договорено је такође да се одреде узајамно прихватљиве области сарадње у мирнодопској употреби нуклеарне енергије, где је то потребно, у складу са међународним стандардима безбедности, гаранцијама и принципима неширења нуклеарног оружја.

"Усавршавати узајамну повезаност и инфраструктуру подржавајући иницијативе АСЕАН-а као што су Јединствени енергетски систем АСЕАН-а, Трансасеански гасовод и Оквирни споразум АСЕАН-а о нафтној безбедности", додаје се у саопштењу.

Чланице су се такође договориле да развијају сарадњу у складу са Планом деловања АСЕАН-а за енергетску сарадњу за период 2026–2030, узимајући у обзир глобалне енергетске трендове, националне специфичности и приоритете, како би се осигурала

актуелност и ефикасност.

"Продубљивати институционалне везе кроз редован дијалог на високом нивоу, размену знања, заједничка истраживања и јачање капацитета, укључујући унапређење прикупљања и анализе енергетских података, развој хуманитарних и академских размена, заједничке образовне програме за стручњаке у области енергетике и размену најбољих пракси у области енергетске политике и технологија, са циљем дугорочног јачања људских и институционалних капацитета", наводи се такође у једној од тачака.

На крају, договорено је јачање сарадње у оквиру релевантних регионалних и међународних форума, укључујући механизме са централном улогом АСЕАН-а, ради повећања регионалне енергетске безбедности и отпорности, уз очување отворене, инклузивне и одрживе енергетске сарадње.

(РТ Балкан)